

Menthető vétkesség. Ez a jogi fogalom a H. T. 80. §. a) pontjával kapcsolatos házassági bontó perekben szokott újabban gyakran előfordulni. A házassági törvény ezt a kifejezést sehol sem használja.

A H. T. 80. §-ának a) pontjában foglalt bontó ok az esetben vezet a házasság felbontására, ha a házastársi kötelességeket az egyik vagy esetleg mindkét házastárs a 76—78. §§-ok esetein kívül szándékosan és *súlyosan* megsérti és ha ennek következtében a bíróság megítélése szerint a házastársak egyéniségének és viszonyainak figyelembevételével a házassági viszony annyira fel van dűlve, hogy a felbontást kérére elviselhetetlenné vált. (u. n. relativ bontó ok.). Ha ezek a feltételek fennforognak, akkor a házasság felbontandó és a H. T. 85. §-a alapján a vétkes fél esetleg viszontkereset, vagy egyébkénti alperesi kérelem folytán, mindkét fél, vétkesnek nyilvánítandó. A sorrend tehát röviden 1. súlyos kötelességszegés, 2. házassági viszony feldaltsága, 3. házasság felbontása és vétkessé nyilvánítás.

Menthető vétkesség a gyakorlatban akkor állapítatik meg, ha az egyik fél házastársi kötelességszegése kapcsolatban van a másik fél kötelességsértő viselkedésével és ezáltal menthetővé válik. Így pl. „a levél a felperesnek az alperessel szemben használt és a női tisztességet mélyen sértő vadházassággal való alaptalan gyanúsítás *folymányaként* és arra való válaszul jelentkezik s erre való tekintettel az alperesnő jogos felháborodása okából menthető.“ (Kuria P. III. 1604/1927.), vagy „az alperes testi hibáinak kigúnyolása nem viszonzásként használtatott, menthetőnek a Kuria nem találja.“ (P. III. 1313/1927.)

Mi már most ennek a menthető vétkességnek a következménye? „Vétkes cselekménye menthető így az az alperes terhére szándékos és súlyos házastársi kötelességsértés megállapítására nem alkalmas.“ (Kuria P. III. 2070/1927.) „A felperes egyéniségéhez képest és a peres felek kölcsönös, durva viselkedésére tekintettel a m. kir. Kuria az alperes nyilatkozatát az adott esetben nem találta a H. T. 80. §. a) pontjában meghatározott bontó okot létesítő ténynek.“ (Kuria P. III. 1605/1927.) Másból: „Az alperesnek ez a vétkes cselekménye, az adott körülmények között menthető s ezzel a cselekményével az alperes házastársi kötelességét súlyosan meg nem sértette.“ (Kuria P. III. 961/1927.)

A menthető vétkesség fogalma olyan fontos tényezője lett a bontóperbeli gyakorlatnak, hogy a Kuria egy ítéletet felold annak megállapítása végett, hogy „nincse-

nek-e oly körülmények, amelyek az alperes tettét menthetővé teszik.“ (Kuria P. III. 1167/1927.)

Összefoglalva: a gyakorlat a két házaspár viselkedését mintegy összeméri és a 80. §. a) pontjában foglalt bontóok fennforgását *viszonylagosan* itéli meg.

Ugy látszik a Kuriát e fogalom kifejlesztésében a házasságok lehető fenntartásának szándéka vezeti. Ez esetben is elegendő módja van a bíróságoknak a házasság felbontását megtagadni azzal, hogy vagy a kötelességszegést nem tekintik súlyosnak, vagy a súlyos kötelességszegés megállapítása mellett sem találják a házasságot annyira feldúltnak, hogy a bontás kimondassék. Nincs azonban szükség arra, hogy a menthető vétkesség zavaró fogalma alkottassék meg. Zavaró ez a fogalom, mert a vétkesnek nyilvánítás már csak a bontás velejárója és azért egy másik vétkességnek bevezetése csak fogalmi összetévesztésre ad alkalmat, másrészt a törvény szellemével, de a házasság etikai felfogásával is ellenkezik annak nyílt kimondása, hogy legyenek olyan házasságok, ahol a házaspár kölcsönösen elkövethetnek kötelességsértéseket viszonzásul.

Bár etikailag és társadalmi szempontból sem tartjuk helyesnek az olyan házasság fenntartását, mely sem a házaspáraknak, sem a gyermekeknek erkölcsi értéket nem ad,* de ettől eltekintve is a H. T. 80. §. a) pontjának alkalmazásánál más módja is van a bíróságoknak, hogy a házasságok lehető fennmaradását előmozdítsák.

Ifj. Dr. Szigeti László.

Kényszeregyesség és szerződés felbontása. A Budapesti kir. Törvényszék Pf. 3824/1928. számú ítéletével (L. Jogi Hírlap II. évfolyam 29. sz.) a szerződésben a nem teljesítés esetére kikötött bírság iránti igényével elutasította a munkaadót (mulatóhely-tulajdonos), aki munkavállalót (táncosnő) szerződtette anélkül, hogy figyelmeztette volna az ellene már folyamatban levő kényszeregyességi eljárására, amely utóbbi körülményt megtudva, a munkavállaló a szerződés teljesítését megtagadta.

A kir. Törvényszék vizsgálándónak azt találta, hogy létesült-e k. e. folyamatban léte által alperessel szemben oly súlyos hátrány, amelynek folytán az a szolgálat teljesítését jogszerűen megtagadhatta; s arra az eredményre jut az 1410/1926. M. E. sz. 54., 55. és 21. §§-ainak egybe-

* V. ö. Dr. Balla Ignác: A könnyelmű válások megakadályozása. (Polgári Jog IV. évf. 9. szám.)